

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Clara Raphael

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 295.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403938423792/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

uvidenhed og modvilje mod at anerkende en forgænger, der får Brandes til at fortie Fibigers indsats. Deres syn på den kvindelighed, emancipationen skulle frisætte, var grundlæggende forskelligt. Brandes så frem til, at kvinderne ville bryde ud af familien og skabe sig et liv magen til de moderne mænd; han forventede, at kønsrolledualismen ville blive afviklet og erstattet af lighed mellem kønne. Fibiger ønskede derimod, at den frigjorte kvinde ville udvikle sig endnu længere i retning af den særlige 'skønne kvindelighed', som romantikken havde sat i højsædet, men som Brandes' moderne gennembrud ønskede at detronisere.

Det moderne gennembrud var naturligvis et opgør med den forudgående romantiske periode, og i 1800-tallets sidste tiår blev de kulturelle koder da også nærmest fuldstændig stillet om. At romanikken trods alt ikke tabte al interesse, viste sig imidlertid i publikums overvældende optagethed af Johanne Luise Heibergs erindringer *Et Liv, gjenoplevet i Erindringer* (1891-1892), som udkom året efter hendes død. Denne bogs publikumssucces, samt det forhold at Mathilde Fibiger heller ikke her nævnes, kan tænkes at være baggrunden for, at Margrethe Fibiger (1846-1927), en datter af Mathildes bror Axel, nu skrev og udgav sin biografi *Clara Raphael – Mathilde Fibiger* (1891). Hun fortæller historien om Mathilde Fibigers liv og forfatterskab grundigt, loyalt og direkte fra kilderne, herunder familiebreve som ikke i dag er offentligt tilgængelige, hvis de overhovedet endnu eksisterer? Goldschmidt-korrespondancen kendte hun dog tilsyneladende ikke. Hendes bog er stadig hovedværket om Mathilde Fibiger. I slutningen af bogen, hvor Mathildes forhold til kvindesagen omtales, skriver Marg. Fibiger:

De, der i den Bevægelse, »Clara Raphaels Breves« afstedkom, havde troet at skimte Morgenrøden af den Dag, der skulde bringe en virkelig Bedring i Kvindens sociale Kaar her hjemme, skulde sørgelig skuffes, thi desværre, det var ikke nogen lang og lys Vaardag, Morgengryet denne Gang bebudede, det var det kortvarige Purpurskær, der en Novembermorgen viser sig i Øst for snart at slukkes i Taage og Slud. Og saa kom den lange Vintersøvn – tyve lange Aar eller, for at være hel nøjagtig, nitten. Da bebudedes den gryende Dag atter ved en